

KARAMAN AYRANCI VE KÖYLERİ BELGESEL KİTABI

Kültür ve medeniyet tarihimizde karaman bölgesi ve 250 yıla yakın devlet kurup hizmet veren Karamanoğulları beyliğinin kültür tarihinde çok önemli yeri vardır. Tarihi belgeseller tarihin yaşandığı yerde araştırılarak belgeselleştirilmelidir. Bu güne kadar dünyanın 80 e yakın ülkesi ve Türkiye'nin 76 ilini gezme rağmen Karaman'a bugüne kadar gitmemenin büyük bir eksiklik olduğunu gördüm.

Karamana bugüne kadar gitmeliydim Karaman ili ve Karaman devleti ile ilgili belgesel çekmeliydim. Ancak Bugüne kadar gerçekleşmedi. Nihayet Karaman ili Ayrancı ilçesi ve köyleri Yardımlaşma Derneği Başkanı değerli dostum Sayın Rafet Akdaş ve Başkan Yardımcısı Mustafa Özkurt beylerin daveti ile gerçekleşti. İki gün süren Karaman ili Ayrancı ilçesi gezimde Karaman devletinin ne kadar önemli bir beylik olduğunu, bölgemizin kültür tarihi açısından yeri ve önemini olduğunu bizzat gezerek gördüm. Derneğimizin kültür hizmeti olarak hazırladığı belgesel kitap ile Karaman ili Ayrancı ilçesi ve Köyleri Belgeseli bizzat Karaman ve Ayrancı ilçesinde araştırma yapılarak hazırlandı. Derneğimiz her türlü maddi ve ma-

nevi destekte bulundu. Kuruluşunun üzerine çok az bir zaman geçmesine rağmen dernek çok önemli hizmetlere imza atmıştır. Derneğin yaptığı her türlü hizmet taktirini üzerindedir.

Bu belgesel ve kitabın hazırlanması esnasında Karaman Valisi Sayın Murat Koca, Karaman belediye başkanı Ertuğrul Çalışkan, Karaman Üniversitesi Rektörlüğü, Karaman 'daki Sivil Toplum Örgütleri ve Medya Kuruluşları ile Ayrancı ilçesi Kaymakamı Fatih Kaşıkçı ve Ayrancı Belediye Başkanı kültür adamı ve gönül insanı Sayın Yüksel Karacı'nın yakın ilgilerini gördük. Ulusal ve bölgesel birçok TV kanalında yayınlanacak bu belgesel, kültür alanında çok büyük bir boşluğu dolduracak, Karaman'ın ulusal ve uluslar arası alanda tanınmasına vesile olacaktır. Belgesel kitabın hazırlanmasında maddi ve manevi destek olan Karaman ili Ayrancı ilçesi Köyleri Dernek Başkanı Sayın Rafet Akdaş ve Dernek Başkan Yardımcısı Mustafa Bozkurt'un sahsında dernek yönetim ve tüm üyelerine teşekkürü bir borç bilirim. Manevi katkılarını esirgemeyen bilgi ve belgeleriyle çalışmalarımıza katkıda bulunan resmi özel kuruluş yetkililerine şükranlarımı sunuyorum.

İsmail KAHRAMAN
Araştırmacı Gazeteci ve Belgesel
Yönetmeni

Karaman ilinin Ayrancı ilçesinin sesini dünyaya duyurmak ve Ayrancı köylerimizin hak ettiği hizmeti almak için kurulan dernegimiz karaman ili ayrancı ilçesi derneği yönetim kurulu üyeleri Dernek Başkanı Rafet Akdaş ile birlikte

YÖNETİM KURULU ÜYELERİMİZ

Rafet Akdaş, Mustafa Özkurt, Halil Küpdilli, Sebahattin Gedikli, İzzet Güvenç, Evren Karabulut, Muhsin Karcı, Oktay Altaş, Zeki Al, Ahmet Bardakçı, Selehattin Derman, Süleyman Vural, Ahmet Toker, Halil Çetiner, Erkan Agin, Rauf Önemli, Mehmet Düzen, Yücel Derman

Karaman ili Ayrancı ilçesi ve Köyleri Yardımlaşma Derneği

2013 yılında İstanbul'da kurulan, Karaman Ayrancı ve Köyleri Yardımlaşma Derneği kurulduğu günden bu yana dinamik ve katılımcı hizmet anlayışı ile sürekli faaliyetler düzenlemekte. Hemşerilerinin sosyal yaşam kalitesine katkıda bulunmak vizyonuna sahip Karaman Ayrancılar Derneği, Kutlu Doğum, Hıdrellez, Ermenek maden faciası için mevlit ve hatim programları gibi çeşitli etkinliklerle Ayrancının tanıtılmasına katkı sağlamakta. Arabaşı, Divla peyniri gibi yöresel lezzetleri ile Ayrancı yemek kültürünü ve marka değerlerini yaşatan dernek yaptığı organizasyonlarla binlerce insanı bir araya toplamakta. Başta Ka-

raman olmak üzere İstanbul, Ankara, Antalya, Konya gibi büyükşehirlerde yaşayan 15 bin Ayrancılıdan bakan, bilim adamı, profesör gibi önemli şahsiyetler yetişmiş. 500'e yakın üyeye sahip Karaman Ayrancı ve Köyleri Yardımlaşma Derneği gittikçe büyümekte ve ülkemize birçok alanda hizmet etmektedir. Derneğimizin çalışmalarına destek olan tüm üyelerimiz Ayrancı ve köylerinde yaşayan değerli halkımız ve gurbette yaşayan tüm Ayrancılılara teşekkür ediyoruz

DERNEK YÖNETİM KURULU

KARAMAN TARİHİNE YOLCULUK

“Gelin tanış olalım işi kolay kılalım, Sevelim sevillelim bu dünya kimseye kalmaz”

Karamanlı Yunus Emre'nin dizeleri ile
Karaman'da Devr-i Alem diyoruz.

Karaman tarihtir, kültüredür ve medeniyettir. Karaman Mevlana'dır, Yunus'tur, Şeyh Edibali'dir, Piri Reis'tir. Karaman Türk Dili'nin Anadolu'da destanlaştığı yerdir. Karamanoğlu Mehmet beyin 1277 yılındaki fermanı din, dil ve tarih bilincimizin hafızası ve tapu senedidir. Karamanoğulları Anadolu'yu vatan yapan Selçuklunun devamıdır. Rumeli, balkanlar ve tuna boylarında, Osmanlıyı cihan devleti yapan Şenlendirme Ocakları'nın mimarıdır Karamanoğulları. Bugün başta Osmanlı coğrafyası olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde Karaman'da göç eden insanlar yaşamaktadır.

Anadolu'da Mevlana, Yunus Emre ve insanı yaşat ki devlet yaşasın diyen Şeyh Edibali gibi ruh mimarlarının yetiştiği manevi ruh ocağıdır Karaman. Bu topraklarda çizdiği haritalarla bugün bile adından söz ettiren Piri Reisler, Akdeniz'i Türk gölü haline getiren Kemal Reisler yaşadı. Birinci

Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı komutanlarından Kazım Karabekir'in memleketi Karaman, Türk-İslam tarihinin Türkistan'dan Anadolu'ya destanlaşan ön sözüdür. Vefalı ve çalışkan insanlarıyla Karaman, Anadolu kültürünün temel taşı Yörükler diyarıdır.

SELÇUKLU'DAN KARAMAN DEVLETİNE

Anadolu'da Türk- İslam Medeniyetinin kurulmasında, Selçuklu devleti başta olmak üzere birçok Türk beyliğinin rolü ve önemi vardır. Osmanlı, Karamanoğulları ve Anadolu'daki beyliklerin ataları Oğuzhan'dır. Tarihi kaynaklarda, Karamanoğulları beyliği bugünkü Kırgızistan ve Doğu Türkistan sınırında yer alan Issık gölden önce Maverünnehir, Belh ve Türkmenistan

bölgelerinde yaşadıkları görülmektedir. Karamanoğulları Cengizhan'ın zulmünden kaçarak Anadolu'ya yerleşirler.

Türk kültür ve medeniyet tarihini araştırdığımızda dünyada Karamanoğullarına ait birçok iz karşımıza çıkmaktadır.

Şehrin adı yakın zamanlara kadar Laren'de olarak bilinirdi. Karaman ismi de Karamanoğulları beyliğinin

kurucusu Karaman Bey'den gelmektedir. Selçuklular devrinde Ermenek bölgesine uç beyi olarak yerleştirilen Nure Sofioğlu, Selçuklu devleti zayıflayınca yarı bağımsız bir beylik kurar. Ardından beyliğin başına, Karaman Bey geçer. Ölümünden sonra oğulları Larende şehrini kendilerine merkez yapar. Karamanoğlu Mehmet Bey 1277 yılında Konya'yı alarak "bu günden sonra divanda, dergahta, barigahta, mecliste, meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmayacak" diye bir fermanla Türkçe'yi resmi dil ilan eder.

Bu fermanı ile bize din, dil ve tarih bilincin önemini hatırlatan örnek devlet

adamı Karamanoğlu Mehmet Bey'i minnet, şükran ve rahmetle anıyoruz. Karaman'da her yıl Türkçe'nin resmi dil oluşunun yıldönümü kutlanmaktadır.

KARAMAN'IN TARİHİ ZENGİNLİKLERİ

Karaman, Karamanoğulları'na ait mimari şaheserlerle süslü. Her köşede bir camii, bir medrese, bir türbe, bir imaret var. Mimari tarihimizde "Karaman devri sanatı" adıyla bir çığır açılmışve bu çığır Osmanlı mimarisine temel oluşturmuş. Bu eserler arasında "Maderi Mevlana Türbesi" adıyla bilinen Mevlana'nın annesi, karısı ve kardeşinin gömülü bulunduğu bir türbe ve bitişiğinde bir cami var. Bu cami Aktekk camiidir. Tek kubbeli yüksek minareli yapısıyla Karamanoğlu devrinin önemli örneklerindendir. Mevlana'nın annesi ve eşinin mezarlarının bulunduğu türbeyi ziyaret ederken kameralarımızı yeniden Horasan medeniyeti coğrafyasına çeviriyoruz. Kubbetül İslam olarak bilinen Horasan medeniyetine başkentlik yapmış Pamir dağları eteklerinde, Amuderya Nehri'nin kenarında bugünkü Afganistan'ın Mezarı Şerif şehri yakınlarında ki Belh şehrine gidiyoruz. Bu şehir Mevlana'nın dünyaya geldiği

evi sinesinde barındırmaktadır.

Moğol istilasından kaçan Mevlana, Belh'ten hicret ederek Karaman Devleti'ne sığınmıştı. Mevlana'yı cihan şümul yapan manevi iklim de Karaman coğrafyasında gerçekleşmekteydi. Aradan yüzyıllar geçmesine rağmen Karaman, manevi tarihimizin müstesna izlerini canlı tutmayı başarmış bir şehirdir.

Türkiye'de bir eşi daha bulunmayan Taşkale Camii bulardan biri. Kayalara oyularak inşaa edilen ve taş basamaklı merdivenlerle çıkılan Camii Karaman'ın Taşkale kasabasında yer almaktadır.

Karaman'da Dikbasan Camii, Araboğlu Camii, Hacı Beyler Camii ve Karabaş Veli külliyesi tarihi değer taşıyan camiler arasında. Bir de Yunus Emre Camii var ki buradan, Karamanlıların Yunus gibi büyük bir gönül insanına sahip çıktığını anlaşılmakta. Yunus Emre'nin bir de Türbesi var. Halk Yunus'un burada yattığına inanıyor.

TARİHİ ESERLER VE KARAMAN MEDENİYETİ

Karaman'da kilise iken Camiye dönüştürülen ve günümüzde Camii olarak kullanılan yapılar var. Bunlardan İbrala Kilise Camii, Bizans dönemine ait bir yapı. Dereköy Kilise

Kilise Camii

Camii de 10. yüzyılda yapılmış önemli tarihi yapılardan biri. Bu ve bunun gibi bir çok Camii Karaman şehrini süslüyor. Karaman kalesi kentin Hisar mahallesi üzerine kurulu. Bu kale Selçuklu ve Karamanoğulları döneminde önemli bir konuma sahipti. Ermenek ilçesindeki Ermenek kalesi, Mennan kalesi ve Ayrancı ilçesindeki Divle kalesi zamanla meydan okurcasına ayakta duruyor. Karaman'ın Ermenek ilçesine 18 kilometre uzaklıktaki Balgusan köyünde Karaman Bey Türbesi bulunuyor. Bu türbede Karamanoğulları beyliğinin kurucusu Karaman Beyin ve yakınlarının mezarları bulunuyor.

Hatuniye medresesi bir başka adıyla Nefise Sultan medresesi 1. Murat'ın kızı ve Karamanoğlu Alaaddin Bey'in eşi Nefise Sultan adına yaptırılmış. Bunun yanında medreseler kent merkezine yayılmış. Emir Musa medresesi ile İbrahim Bey imaret medresesi de bir zamanlar şehirdeki sosyal- kültürel ve ilmi faaliyetlere sahne olmuştur .

Hatuniye Medresesi

Camiler, medreseler, türbelerin yanında manastırlar da şehre ayrı bir atmosfer kazandırıyor. Mesela İnöğlesi manastırı Hristiyanlığın ilk dönemine ait. Ayhatun Kaya manastırı ve Aybaham Kaya manastırı da önemli manastırlardır. Karaman gerçekten tarihi yapılarla süslenmiş ender illerimizden biri. Hanları, bedestenleri hamamları, camileriyle tarihe şahitlik etmiş önemli şehirlerimizden. Karaman müzesi zengin eserleriyle gelenlere muhteşem bir tarih ziyafeti sunuyor. Müzede Neolitik dönemden tutun da Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine kadar birçok eser sergileniyor. Ören yerleri de Karaman'a ayrı bir hava katıyor. Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden biri olan Karaman'da Pınarbaşı Ören yeri, Can Hasan Höyüğü, Ambar Höyüğü, Değle ve Derbe gibi antik kentler ziyaretçilerini tarihin derinliklerine götürüyor.

Derbe Höyüğü

İkiz İn Hitit kaya kabartması da buraya gelenlerin dikkatini çekmekte. Kaya mezarları Roma imparatorluğundan izler taşımaktadır. Karaman gaziler ve şehitler yurdu. Milli Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı'nın bilgi ve belgelerinden yararlan-

rak yaptığımız araştırmada Karaman'ın Birinci Dünya Harbi ve Kurtuluş Savaşı'nda çok sayıda şehit verdiğini görüyoruz. Karaman Garnizon şehitliğinde, iç güvenlik hareketinin da şehit düşen askerlerimizin mezarları bulunuyor.

KARAMAN MÜZESİ

Karaman İl Merkezinde yer alan Müze; Karaman ve çevresinin zengin arkeolojik ve etnoğrafik eserlerin yerinde korunması ve sergilenmesi için amacıyla inşa edilmiştir. Arkeolojik ve etnoğrafik

olmak üzere iki sergi salonu vardır. Bu salonlarda 33 vitrinde sırasıyla: Epipaleolitik Devir, Neolitik Devir, Kalkolitik Devir, Bronz Çağı, Klasik Çağ, Roma Devri, Bizans Devri, Selçuklu Devri, Anadolu Beylikleri, Karaman Oğulları, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi eserler bulunur. Bu dönemlere ait pişmiş topraktan kaplar, idoller, kemikten ve madenden yapılmış takılar, gözyaşı şişeleri, silahlar ve etnografik ürünler sergilenmektedir. Sikkeler vitrinlerinde He-

sergilenmektedir. Manazan Mağaraları'ndan getirilen kadın cesedi de arkeolojik teşhir salonunda sergilenmektedir. Müze bahçesinde arkeolojik ve etnoğrafik taş eserler sergilenmektedir. Karaman Müzesi, içinde barındırdığı eserlerle ziyaretçilerine keyifli bir tarih yolculuğu sunmaktadır.

HATUNİYE MEDRESESİ

Karaman merkez Hastane Caddesi üzerinde yer alır. Hatuniye Medresesi, Osmanlı Sultanı Murat Hüdavendigar'ın kızı, Karamanoğlu Alaaddin Bey'in karısı Nefise Sultan

tarafından, 1382 yılında yaptırılmıştır, portalindeki kitbesine göre mimarı, Numan Bin Hoca Ahmet'tir.

Yapı, kapalı avlulu, tek eyvanlı; avlunun sağında ve solunda öğrenci hücreleri ve revakları bulunan bir medresedir (avlunun üzeri günü-

müzde açıktır). Kuvvetle ileri fırlayan selaktitli portali beyaz mermerden yapılmıştır. Geometrik tezyinatlı yazı ve bitkisel dekorludur. Sağda ve solda, bitki motifli iki sütunçe ile, içte iki mihrap nişi, portalin ortasında, yukarıda stelaktitler içerisinde kanatlarını açmış bir (orjinali kaldırılmış, yerine onarımında yeni bir kuş işlenip konulmuş) kuş figürü bulunmaktadır. Kapı mor ve beyaz mermerden, kilitleme tekniğinde yapılmış basık kemerlidir.

Eyvanda kalan izlerden, buranın 2 m. yüksekliğe kadar altıgen formlu, turkuaz ve siyah renkli çinilerle kaplı olduğu anlaşılmaktadır. Avlunun revak sütunları yuvarlak ve oval biçimlidir. Yapının çeşitli yerlerinde, ilmi öven yazılar bulunmaktadır. Eyvanın sağında ve solunda bulunan kubbeli büyük odaların (biris dershane diğeri mezar odası) giriş kapıları da, portal gibi grift kabarık bitki ve geometrik desenlerle süslenmiştir.

Hatuniye medresesi şu anda "Hatuniye Turistik Karaman Sofrası Lokantası" olarak kullanılmaktadır.

KARAMAN'DAN BALKANLARA GÖÇ'ÜN TARİHİ

Yahya Kemal “ Türkün gönlünde dağ varsa Balkan, Nehir varsa Tuna “ der. Türkler Balkanlara ve orta Avrupa ya Osmanlılardan asırlarca önce gelmiş buraları yurt tutmuşlardır. Bunlara örnek olarak 5.yy batı hunlular, 9-11 asırlar da gelen Uzlar, Peçenekler, Ongurlar, Bulgarlar, Kumanlar, Gagavuzlar, Vardarlar sayılabilir. Bu gruplar doğal olarak Selçukluya ve Osmanlıya katılmışlardır.

Müslüman Türklerin Balkanlar ile ilişkisi Anadolu Selçuklu döneminde başlamıştır. Özellikle Sultan II. Keykubat döneminde Bizans ile iyi ilişkiler kurulmuştur. Dobruca bölgesine Sarı Saltuklu Türkmenleri yerleştirilmiştir. Saltukname adlı ünlü eser bu bölgedeki yapılan çalışmaları kapsamaktadır.

OSMANLI, KARAMOĞULARI İLE BALKANLARI ŞENLENDİRDİ

Tarihler 1359 Osmanlı Sultanı Orhan Gazi, gelecekte Kosova fatihi şehit sultan Murad-ı Hüdavendigar adını alacak oğlu 1. Murat'ı Rumeli'deki Osmanlı ordularını komuta etmek üzere beylerbeyi olarak görevlendirmiştir. Sultan Orhan Gazi döneminde Osmanlılar 1361'de Diemetoka'yi feth ederek bir süre Osmanlı'ya başkent bile yapmışlar.

Sultan I. Murat haçlı kuvvetlerine karşı 1364'te Sırp Sındığı, 1371'de Çirmen zaferlerini kazandı. Osmanlıları Avrupa'dan atmak için Sırp, Macar, Ulah, Boşnak, Arnavut, Leh ve çek kuvvetlerinden oluşan büyük haçlı ordusunu 1389'da Kosova'da imha etti. Kendiside bu savaşta şehit düştü.

Osmanlılar, karşılarında sürekli haçlı orduları kuran Avrupalılara karşı Fethedilen yerleri ellerinde tutabilmek için 14.yy da başlayarak, balkanlara sistemli bir yerleşim politikası izlediler. Murat Hüdavendigar zamanında fethedilen bölgelere şenlendirme adı altında özellikle Karaman bölgesinden ve Karamanoğulların' dan Anadolu'dan getirilen Türkmen ve Yörükler alp-erenler, dervişler, ahiler yerleştirildi

EV-LAD-I FATİHAN

Balkanlara en büyük ve en kapsamlı Türk yerleşimi Fatih Sultan Mehmet zamanında yapılmıştır. Karaman oğullarını Osmanlı topraklarına katan 1466 Fatih, Türkmenlerin İstanbul ve Rumeli ye iskan edilmeleri emrini verdi. Böylece hükümdarlığı zamanında fetihleri tamamlanan Yunanistan, Arnavutluk, Bosna-hersek, Sırbistan, Eflak Boğdan ve İstanbul başta olmak üzere tüm balkanlara; Karaman, Konya, Aksaray, Niğde ve Kayseri’den gönderilen Türkmen kitleleri yerleştirildi. Fatih Sultan Mehmet bu savaşçı Türkmen ve yörükleri balkanlara yerleştirerek hem Anadolu’daki topraklarını güvence altına aldı hem de Balkanları Türkleştirerek yeni haçlı seferlerini engellemiş oldu. Balkanlara yerleşen bu Türkmen ve Yörükler bundan sonra Osmanlı ordusunun vuru gücü ve imparatorluğun balkanlardaki güvencesi oldular. Balkanların fethinde bulunan ve fetihden sonra orada yerleşenlerin çocuklarına Evlad-ı Fatihan(fatihlerin evladı) denildi.

Osmanlı imparatorluğunun Fetihleri sonucunda balkanlarda Anadolu’nun hemen her tarafından gelen çoğunluğu ise Karamanoğulları ve Aydınoğullarının oluşturduğu büyük bir Türk nüfusu ortaya çıkmıştır. Balkanlardaki Türk yerleşimleri Osmanlı mufassal tahrir defterlerindeki kayıtlarda mevcuttur ve köy isimleri olarak bulunmaktadır. Bugün Türkiye’de ‘muhacir’, ‘göçmen’ olarak tanımlanan Balkan kökenli vatandaşlarımız işte bu Türklerin torunlarıdır. 500 yıl süren Türk hakimiyeti döneminde bütün Balkan ulusları parlak bir dönem geçirmişleridir. 500 yıl süren Türk hakimiyeti döneminde bütün Balkan ulusları parlak bir dönem geçirmişleridir. Osmanlıların adil bir yönetim uygulaması; halkın dilini, malını, canını, namusunu güvence altına alması, hakim olduğu bölgelerde imar çalışmalarına önem vermesi farklı halkların barış içinde yaşamasını sağlamıştır. 1789 Fransa ihtilalinin Avrupa’da yarattığı milliyetçilik akımı 1800’lerden itibaren balkanları ateşe vermiştir. Balkan ulusları Osmanlı Devletine karşı birer birer şiddetli mücadelelere girmiştir. 1828 yılında Yunanistan, 1866 Eflak ve Boğdan, 1867 Sırbistan, 1908 yılında Bulgaristan ve 1912 yılında Arnavutluk peş peşe bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Osmanlının küllerinden 24 yeni devlet doğmuştur.

BALKANLARDAN ANADOLUYA TERSİNE GÖÇ

Tarihler 1800 lü yıllar.. Balkan Türkleri için çileli bir dönem başlamıştır. Sırbistan, Bosna- Hersek, Eflak-Boğdan gibi Osmanlı devletinin uç bölgelerinde yaşayan Türkler, Trakya ve Anadolu ya hızla göç etmişlerdir.

Balkan Türkleri Rusya'nın teşvikiyle soykırıma uğramışlar işkence, etnik ayrımcılık ve göçe zorlama sonucu Türkiye'ye göç etmeye başlamışlardır. Yunanistan ve Bulgaristan'daki göçler 1900'lerden itibaren yoğunluk kazanmış ve büyük kitleler halinde olmuştur. Lozan antlaşması ile Türkiye'de yaşayan 1,5 milyon Rum Yunanistan'a, 500,000 Türk ise Türkiye'ye dönmüştür. Batı Trakya Türkleri ve İstanbul Rumları bu mübadelede istisna tutulmuştur. Bulgaristan'dan ise 1877-1978 Osmanlı-Rus harbinden itibaren beş büyük göç dalgası olmuştur. Eski Yugoslav yanın parçalanması sonucu ortaya çıkan ve Birleşmiş Milletler denetiminde olan Sancak Bölgesi Karamanoğullarının yerleşim bölgelerinden biridir. Bu bölgelere yerleşen akıncı aileleri, bu bölgede Osmanlı hakimiyeti sona erdikten sonra da uzunca bir süre Sırlara ve diğer Balkan uluslarına karşı direnmişlerdir

Sancak Bölgesi Osmanlı döneminde Bosna Eyaletine bağlı olmuştur. Bosnalılar ise bir hristiyanlık mezhebi olan Bogomil mezhebini dekilerin topluca ve gönüllü olarak İslamiyeti kabul etmeleri ile oluşmuş bir topluluktur. Sancak Bölgesi'nin Bosna'ya bağlı olması nedeni ile bu bölgeye göç eden ve öz be öz Karamanoğulları Yörük ve Türkmenlerine "Bosna'da yerleşen" anlamına gelen "BOŞNAK" denilmiştir. Bir başka örnek olarak, ciddi araştırmaların ortaya koyduğu üzere Pomaklar da asli köken olarak Türktürler ve Kuman Türklerinin torunlarıdır. Pomak dilindeki kelimelerin %30'u Ukrayna Slavcası, %25'i Kuman Kıpçakçası, % 20'si Oğuz Türkçesi, %10'u Arapçadır.

RUMELİ'DEN TÜRKİYE'YE GELEN GÖÇMEN SAYISI

1878 Berlin Kongresi'nden bu güne kadar bölgede baskı ve katliamlar olması nedeni ile büyük göçler olmuştur .Resmi kayıtlara göre Sancak'tan Türkiye'ye 1912-1914 yıllarında 56.000, 1927-1936 yıllarında 19.000, Yugoslav Krallığı ile 1938 yılında yapılan antlaşma gereğince 40.000 ve 1945 yılında 16.000 kişi göç etmiştir. Balkanlardan 1923-1958 yıllarında Türkiye'ye göç edenlerin sayısı 1.163.639'dur.Bu sayıya sadece 1968 ve 1989 yıllarında Bulgaristan'dan yapılan iki göçün eklenmesi gerekmektedir.1968 yılında dağılan aileleri bir araya getirmek amacıyla iki ülke arasında bir protokol imzalanmış ve 130.000 Türk Türkiye'ye gelmiştir.1989 yılında yeni bir kriz çıkmış ve Bulgaristan 350.000 Türk'ü sınır dışı ederek Türkiye'ye göndermiştir. Komünist rejimin devrilmesinden sonra ilişkiler yeniden düzelince Bulgaristan Türkleri kazanılmış emeklilik ve sosyal haklarını kaybetmemek geride bıraktıkları mallarının yağmalanmasını önlemek, çocuklarını ve aile fertlerini Türkiye'ye getirememek,

iş ve ev bulamamak nedenleriyle tekrar Bulgaristan'a dönmüştür. Türkiye'de bu göç sonucu yaklaşık 100.000 Türk kalmıştır. Bu durumda 1923 yılından beri Türkiye'ye gelip yerleşen Balkan kökenlilerin sayısı 1.443.639'dur. Bunlarında büyük çoğunluğunun anadilinin Türkçe olmasına karşın az bir kısmının adilleri ise Balkanlar'daki çeşitli halkların dillerindendir.

Balkanlar'a yerleşen Türkler Osmanlı idari yapısı nedeniyle büyük çoğunlukla kırsal kesimde iskân edilmişlerdir. Zeamet ve tımar sahipleri kendilerine verilen topraklar karşılığında Osmanlı ordusunun vurucu gücünü ve çoğunluğunu oluşturan tımarlı sipahileri kırsal kesimde yetiştirmişlerdir. Bu nedenle Balkanlar'a göç eden ve büyük çoğunluğu kırsal kesime yerleştirilen Türkler kendi kimliklerini ve kültürlerini Türkiye'ye göç edene kadar yaşatmışlardır. Sonuç olarak, Türkiye'ye göçen Balkan kökenli halkımızın çoğunluğu Anadolu'nun her tarafından gidip Balkanlar'a yerleşen, çoğunluğu Karamanoğlu ve Aydınoğlu Türkmenleri olan insanlarımızdır. Yani bunlar öz be öz Evlad-ı Fatihan , yani Balkanları, Tuna boylarını ve tüm Rumeli coğrafyasını feth eden Karamanoğlu fatihlerin torunlarıdır.

Tarihçiler'in Kalemin'den Karaman

Ebül Fıdâya göre Karaman

Rum Beldelerinin, birisi de Karaman topraklarıdır. Buralarda Türkmenler oturur. Karamanoğulları çevresindeki

beyliklerin en güçlüsü ve en uzun ömürlü olanıdır. Konya'nın bir günlük güneyinde Rum Beldesinden birisi de Larende (Karaman)dır.

Evliya Çelebi'ye göre Karaman

Evliya Çelebi, Karaman ve tarihi eserlerini incelemiş, Yunus Emre'nin de Karaman'da olduğunu belirtmiştir. Karaman Kalesinden, 12

Akteke (Mevlana'nın annesinin mezarının bulunduğu cami), Nuh Paşa Camii, Dikbasan Camii, Karabaş Veli Camii, Kirişçi Baba Camii ve bunlardan baş-

ka çok sayıda cami, medrese, çeşme, han, hamam ve imaretlerden bahseder. Evliya Çelebi bu tarihi eserlerden başka, büyük bir cadde üzerinde 470 dükkandan bahisle, Karamanlıların tarihlerde yaşantılarını ve binlerce evliyanın mevcudiyetini ve Yunus Emre'nin merkadının (mezarının) Karaman'da olduğunu yazmaktadır.

Katip Çelebi'ye göre Karaman

Katip Çelebi "Cihannüma"sında; Konya'nın kazalarını sıraladıktan sonra, Larende için "Konya'nın

Doğu Cenubunda, arası bir menzil düz yerde kasaba ve kaladır. Akarsuyu, bağ, bahçeleri, camileri ve hamamları vardır.

Katip Çelebi Karaman eyaletini şöyle yazmıştır. "Der beyan-ı Eyalet-i Karaman:

Osmanlılardan evvel bu yerlerde Al-i Karaman iskan etmekle, bu diyara Karaman denilmiştir. Daha evvel bu memleket, ta denizde sonra ererdi.

Konya Salnamelerinde Karaman

1289-1291 Hicri (1872-1874 Miladi) tarihli Konya Salnamelerinde Karaman Tarihi hakkında bilgi verildikten sonra, 88'inci sayfada şöyle deniliyor; "Karaman'da Kibar'ı Evliyauullahtan Tabduk Emre, Yunus Emre, Mader-i ve Birader-i Hz. Mevlana ve Kettaue Baba, Canbaz Kadı medfundurlar". 1294 Hicri (1877 Miladi) tarihli salnamede de şunları yazıyor: "Karamanda büyük küçük 41 camii, 82 mescit, 17 medrese, 1 kütüphane, 5 tekke, 12 zaviye, 1 rüştiye mektebi ve biri Ermeni, diğeri Rum 2 adet kilise ve 51'i İslam ve 2'si Rum olan

53 mektep, ikisi çift ve yedisi tek olmak üzere 9 hamam 115 çeşme ve şadırvan, 422 dükkan, 7 han, 5 adet bezirhane, 11 yağhane, 33 değirmen, 1 imaret, 11 sebil, 12 sarnıç, 1 buzhane, 4 karlık, 1 adet Kala-i atik mevcuttur."

Lugat-ı Tarihiyye ve Coğrafiyye Müellifine göre Karaman

Karaman bugün Konya vilayeti dahilinde olup, evvelce Pizidi kıtasını teşkil eden ve sonra bir müddet emirlik halinde idare olunan Larende, Niğde, Ermenek, Konya, Kayseri, Akşehir, Beyşehir, Seydişehir ve Karahisar sancak ve kazalarını toplayan eyaletin ismidir. Bu eyaletin çok yeri dağlık ise de güzel üzüm, afyon yetişir ve tuzları vardır."

Şemseddin Sami Bey'e göre Karaman

Şemseddin Sami Bey (Kamus-ül A'lam'ında Karaman ilini) şöyle yazmıştır.

Anadolu'nun orta kısımlarının güney cihetine verilen isim olup, Konya, Niğde, İçel sancaklarından ibarettir. Bu bölge, Selçuk Devletinin çökmesinden sonra, İstiklal kazanarak oralarda hüküm süren Karamanoğullarının adı ile anılır. Bu hükümetin ilk teşekkülünde Larende Kasabası merkez olup, sonra yine Konya'yı terke mecbur olmuşlar,

Larendeye çekilmişlerdir. Şimdi dahi Karaman ilinin merkezi Larendede ad olunup, bu kasabaya Karaman dahi denilir.”

Yılmaz Öztuna'ya göre Karaman

Karamanoğulları, Anadolu Türkmen Beyliklerinin en mühimi, en büyüğü, en kudretlisi ve en devamlısıdır. Karaman Türkmen Beyliği, 1250 yıllarından 1487'ye kadar takriben 237 yıl sürmüştür. Karamanoğlu 24 Oğuz boyundan biri olan, Oğuzların Avşar Boyu Beylerinden Ah-

met Sadettin Bey'in oğlu Nuri Sofu Bey'den gelmişlerdir.

2,5 asırlık tarihleri sırasında, Karamanoğulları'nın toprakları zaman zaman büyüüp küçülmüştür. Karaman Beyliği, Türkiye'nin şu illerine yayılmıştır: Konya, Karaman, Niğde, Aksaray, Kayseri, Ankara, Nevşehir, Mersin, Kırşehir illerinin tamamı, Antalya'nın doğu yarısı, Karamanoğullarının nüfuz ve tabiiyetinde bulunmuştur. Karamanoğulları batıya doğru Antalya, Isparta, Afyon dolaylarında zaman zaman yukarıdaki sınırları da aşmışlar, akın mahiyetinde çok daha uzaklara gitmişler ve Bursa'ya da girmişlerdir. Yukarıda gösterilen topraklar 146,000 km² olup, o dönemde bu topraklar üzerinde 2 milyon insanın yaşadığı tahmin edilmektedir.

KARAMAN'IN KOYUNU SONRA ÇIKAR OYUNU

Karamanoğulları'nın komşu beylikler ve Osmanlılarla çatışmaları, çeşitli savaş oyunları

ve hilelerle doludur. Bir hikâyeye göre, Karaman Bey, bir kale zapt etmek ister. Ne var ki, savaş gücü bu kaleyi almaya yetmez. Bir tuzak hazırlar. Birkaç yüz seçkin adamı ile "ava çıkacağım" diyerek kaleye doğru ilerler. Ortalık kararınca, yolu üzerindeki bir Bizans köyünü basar, halkını esir ederek, erkek ve kadınlardan bir kısmının elbiselerini adamlarına giydirir. Bunları, baskından kaçan köylüler gibi, sığınmak üzere, gecenin karanlığında kaleye gönderir.

Kendisi de yüz kadar adamıyla, kalenin eteklerine gizlenir. Baskından ve Karaman Bey'in elinden kaçmış gibi görünen ilk kabile, kale kapılarına dayanır.

"Çabuk bizi içeri alın, bizi kurtarın. Karaman Bey, köyümüzü bastı ocağımızı ateşe verdi. Biz kaçıp kurtulduk, size sığınıyoruz." diye yalvarmaya başlarlar.

Kale muhafızları, bu zavallılara içten acır. Kapıları ardına kadar açtıkları zaman kıyamet kopar, ortalık bir anda karışır. Baskından kaçan köylüler sandıkları zavallılar, birer aslan kesilir, koltuklarında gizledikleri kılıçlarına pusuda bekleyen Karaman Bey de yetişir. Kale biranda erir. Bu savaş hilesi yıllar yılı unutulamaz. Karaman'ın koyunu sonra çıkar oyunu" derler.

KAZIMKARABEKİR

lerinde bulunmaktadır.

1989 yılında Karaman'ın il olmasıyla ilçe statüsü kazanmış, halkının büyük kesimi tarım ve hayvancılıkla uğraşan, çevrede 'Gasa-ba' ismiyle bilinen şirin bir ilçedir. İlçenin evleri aynı ilçede çıkarılan özel bir taş ile yapılır. Kazımkarabekir halk arasında Hacibaba dağı denilen Toroslar'ın devamının etek-

BASYAYLA

Karaman'ın bir ilçesi olan Başyayla, Torosların zirvesine yakın bir yerde kurulmuştur. 1990 yılına kadar Ermenek'e bağlıyken,

1990 yılında kendisi de Karaman'ın bir ilçesi olmuştur. Bu ilçenin halkını Avşar Türkmenleri oluşturmaktadır. B. Karapınar, Üzümlü, Bozyaka ve Kışla Başyayla'nın köyleridir. Karamanoğlu Mehmet Bey zamanında arıcılık yapma görevi verilen Türkmenlerin bu bölgeye yerleştirilmesiyle daha önceki döneme göre daha etkin bir rol almıştır. Sadece Anadolu Selçuklu. Şu anki geçim kaynaklarından halk arasında Salipli Napolyon bilinen Kirazı'dır. Tarımla birlikte arıcılık sektörü de devam eden ilçe yayla turizmi için elverişli bir bölgedir.

ERMENEK

Tarihi çok eski çağlara kadar uzanan, kimi zaman yükseklerde yaşayan yiğit insanların ülkesi olarak da anılan ilçe, Karamanoğulları Beyliği 'ne başkentlik de yapmıştır.Osmanlı döneminden sonra Cumhuriyet döneminde Karaman'ın il olmasıyla ilçe statüsüne kavuşmuştur. Dünyanın önemli mağaralarından biri olan Maraspoli'yi de içinde bulunduran ilçe, denizden oldukça yüksekte Göksu

nehri kıyısında yerleşmiştir.

SARIVELİLER

Sariveliler ilçesi Akdeniz Bölgesinin kuzeyinde Orta Torosların Güney yamaçlarında Göksu Havzasını kapsayan, Taşeli Platosunda yer almaktadır.Karamanoğlu Beyliği zamanında Ermenek'e bağlı bir yerleşim yeri olan ilçeye Avşar Türkmenleri yerleştirilmiştir. Selçuklu SultanlarındaOsmanlı Devleti zamanında Ermenek'e bağlı bir yerleşim yeri olarak kalan ilçe, Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren 1967 yılına kadar köy sta-

tüsünde olup, 1967 yılında Turcalar ve K. Karapınar köyleri ile Sariveliler köyünün birleşmesi ile kasaba olmuş, 27 Mayıs 1990 tarihinde ise ilçe olmuştur.

AYRANCI İLÇESİNE DEVİR-İ ALEM

Ben tarih kültür ve medeniyet merkezi erenler ve evliyalar diyarı Karaman'ın Ayrancı ilçesiyim. Tarihi, kültürü, turizmi, sanatı, sanayi-si ve insanıyla Türkiye'nin göz bebeği Karaman'ın şirin bir ilçesiyim. Devri alem kameraları ile Ayrancı'nın tarihi geçmişine kültür yolculuğa çıkıyor, Tarih bir milletin aynasıdır. Tarih aynasına ne kadar çok bakarsak o kadar çok geleceğimizi görürüz. Tarih ve kültür bilincine sahip olmak her şeye sahip olmaktadır diyerek Ayrancı tarihi geçmişini ekranlara getiriyoruz. Tarihi belgelere göre Ayrancı İlçesi'nin nahiye merkezi bugünkü Divle köyüdür. Ayrancı'nın eski adı da Osmaniye'dir. 1903 yılında Rus zulmünden göç etmek zorunda kalan Kırım Türklerinden 210 hane Divle nahiyesinin Osmaniye köyüne yerleştirilmiş ve zamanla Divle nahiyesinin nüfusunun azalması sonucunda nahiye 1913

'de Osmaniye'ye geçmiştir. 1923 yılında ismi "Ayrancı Dede" efsanesinden dolayı Ayrancı olarak değişmiştir. Nahiye 1923'ten sonra Belediye kurulmuş ancak nüfus azalınca Belediyeliğe son verilmiştir. 1968 yılında yakın köyler Mahalle olarak Ayrancıya bağlanarak tekrar Belediye kurulmuştur. Ayrancı Konya ilinin Ereğli İlçesine bağlı Kasaba iken 1987 yılında Kanunla İlçe yapılmış ve Ağustos 1988 'de fiilen İlçe olmuştur. 1989 yılında Karaman'ın İl olması ile Ayrancı İlçesi Karaman 'a bağlanmıştır. İlçenin Merkez Belediyesi ve 22 köy bulunmaktadır. Yapılan son nüfus sayımında İlçe Merkezinin 3132 çevre köyleri ile birlikte 13329 nüfusu bulunmaktadır. Ayrancı'da Okur Yazar Oranı 'da %98'dir. Ayrancı İlçesi'nden yetişen bir çok yetkili ve yönetici memleketini unutmayarak Ayrancıya vefa borcunu ödemeye devam ediyorlar.

AYRAN DEDE EFSANESİ

Ayranlı'nın adı Horasan ereni Ayrar Dede'den gelmektedir. Anadolu coğrafyasını gezdiğimizde her köyün ve her beldenin ayrı bir hikayesi olduğunu biliriz. Ayrancı İlçesi'nin de adının güzel bir hikayesi var elbette. Asırlarca ağızdan ağıza şu hikaye anlatılmıştır.Yavuz Sultan Selim Han Çaldıran Seferine giderken ordusuyla ilçeden geçer. Geçerken bu günkü Kuru Dere üzerinde kurlu olan Ayrar Dede Köprüsünün olduğu yere gelirler.Köprüden geçeceklerinde Hilmi Dede ismindeki zat vezirlerden birisine ordunun içerisinde casus olduğu söyler. Köprüden geçmemelerini söyler.Bunun üzerine vezir huzura çıkar. Devletli Padişahım Hilmi Dede köprüden geçirmez ne yapalım der. Padişah der ki; "Geçme namert köprüsünden seller alırsa alsın beni der." ve atını dizginleyerek dereyi geçer. Fakat geçiş esnasında bir kaç askerin boğulup öldüğünü görür, anlaşılır ki bu ölen askerler ordudaki casuslardır.Bu arada ordunun yorgun ve susuz olduğu gözlenir.Hilmi Dede'ye içilebilecek su olup olmadığı sorulur.O da bu günkü Karaman yolu üzerindeki soku taşına

bir taş ayran yayarak ordunun bundan içmesini ister.Vezir sinirlenerek bir taş ayran kime yetecek dede der.Hilmi Dede besmele çekerek ayrarı taşla doldurur.Koca ordu içer ama yine de ayran bitmez. Sultan Selim Han oraya gelerek Hilmi Dede bundan böyle senin adın Ayrar Dede der. Ayrar Dede de padişaha bir altın ibrik hediye eder ve üzerinde şöyle yazar. "Bu günün aşını yarına bırakırsan aş olur akşam ki işini sabaha bırakırsan iş olur" bu sözün manasını anlayan Yavuz Sultan Selim büyük seferler kazanır.

KIRIM'DAN AYRANCIYA SÖNMEYEN TATAR ATEŞİ..

Tarihler 1774... Kırım artık Tatar Türklerinin elinden çıkıp Moskofun eline düşmüştü... Bu yıllardan sonra Kırım'dan toplu göçler başladı... 1853-1856 Kırım savaşları ile bu göç daha da hızlandı.. Yollarda yüz binlerce çocuk, yaşlı, kadın ölür ve öldürülür.. Kırım Tatarları için bitmeyen göçler başladı ve 1900 lü yılların başında Karaman Ayrancıya Tatar göçleri gelmeye başladı.

Karadeniz de Tatar göçü taşıyan onlarca çürük gemi Ruslar tarafından batırılır... Anadolu'ya ulaşanlar biraz şanslıdır... Zorda olsa sönmeyen Tatar ateşi Karaman/Ayrancıya ulaştırılmıştır... Onlar, Deşti Kıpçak diyarı güzel vatan Kırımı unutmaz. Tatarların gönlünde Bahçesaray, Gözleve, Yalta, Sivastopol ,Sudak'ın aynı bir yeri ve önemi vardır. Anadolu ya göç eden Tatarlar bir gün geri döneriz umuduyla evlerinden yanlarına alıp söndürmedikleri ateşlerinden birer kor alıp gittikleri yerlere götürürler. Bunun adı Tatarca OD BASTIRMAK idi. Tatarların Odu hiç sönmeydi... Asıl ateş tatarlarını gönüllerindeydi. Vatan hasreti ve vatandan ayrı kalmanın ateşeydi. Tatarlar ateşleri sönmessin, ocakları dağılmasın diye yol boyunca ateşlerini hep tüttürdüler.

Aslında bu ateş aynı zamanda Kırımın sönmeyen vatan aşkı bağımsızlık ateşi, odu olmuştu. Bunları anneler yeni evlenen kızların, gelinlerin evlerindeki ocağa koyarak hep ocaklarını tüttürmüşler. Anadolu'da Yeni ocaklar yakıp ,yeni yurt ve yuva kumuşlardı. Göçler esnasında Türkiye'ye gelen Tatarlar , Konya, Karaman –Ayrancı , Kocaeli, Gebze , Eskişehir, Balıkesir ve Polatlı' gibi bölgelere yerleştiler... en büyük esnaf, sanatkar ve çiftçiler de onlar oldular, gittikleri yerlere yurt yuva kurup bağlık, bahçelik ve mamur hale getirdiler.

İşte Kırım'dan Karaman Ayrancıya yaşanmış uzun ve zor gerçek bir hüznü göç hikayesi... Tatar ateşi ne Tatarların gönlünü de ne de Anadolu'da yaşayan Kırım Tatarları'nın ocaklarındaki od sönmeyi ve gönüllerindeki vatan hasreti hiç dinmedi. Kırım sevgisi ve aşkı hep yandı.

Bugün başta Karaman Ayrancı olmak üzere, Konya , Kocaeli, Gebze, İzmit ve Tüm Anadolu'da hala kültürlerini, dillerini ve ana-nelerini unutmayan ve her daim yaşatan Kırım Tatarları , Kafkaslar'dan Anadolu nun bağına Karaman Ayrancıya taşıdıkları odlarını, gün gelecek Kırım yarınadındaki bağımsızlık anahtarını çevirerek taçlandıracaklar...

AYRANCI COGRAFYASI

Ayrancı, 33.41° Doğu Enlem ve 37.22° Kuzey boylamları üzerinde yer alır. Yüzölçümü 2489 km² olup, deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1199 metredir. En çukur noktası 997 metre ile Akgöl'dür. İç Anadolu Bölgesinin güneydoğusunda yer alan Ayrancı, doğusunda Ereğli, Batısında Karaman, Güneyinde Mersin, Kuzeyinde ise Karpınar ile komşudur. Nüfusu 13,212 olup bunun 3,153 kişisi merkezde, 10,059 kişisi ise ilçemize bağlı 22 köyde kayıtlıdır

Ön Toroslar'ın kuzey eteklerinde yer alan Ayrancı topraklarının büyük bir bölümü Karaman ovası üzerinde yer almakta olup, önemli dağları Bolkar, Bozoğlan, Musa, Meke ve Çakırdağ silsileleridir. İlçe merkezi yakınlarında ise Kiraz dağı ve Yurtluk tepesi yer alır. Türkiye'nin en az yağış alan bölgesinde kurulu olması nedeniyle önemli bir akarsuyu yoktur. Gü-

neydeki Toroslardan kaynaklanarak Berendi-Kıraman-Üçharman (Divle) vadisi boyunca uzanan Divle Deresi ile Kayaönü ve Küçükkoraş'tan doğarak kuzeye doğru uzanan Buğdaylı Deresinin birleşerek oluşturduğu Koca Dere, Ayrancı Barajını besleyen akarsulardır. Bu akarsular bahar aylarında dağlardaki karların erimesi ve yağmurların yağması ile kabarır ve baraj gölünü besler. Yaz aylarında azalan suların, bazı yıllarda yok denecek kadar azaldıkları görülür.

Ayrıca, Pınarkaya köyü sınırları içerisinde bulunan Hışılalık yer altı suyunun 1292 metre uzunluğunda 3 metre çapındaki "Hışılalık Mağarası Kaynak Geliştirilmesi Tüneli" ve sonrasında 17 km'lik "Hışılalık Derivasyon kanalı" ile Buğdaylı çayına dökülerek Ayrancı Barajına ulaştırılması ile barajın kaynağına katkı sağlanmıştır.

NÜFÜS

Yıl	Toplam	Şehir	Kır
1990	14.600	2.927	11.673
2000	13.212	3.153	10.059
2007	10.594	2.679	7.915
2008	10.199	2.590	7.609
2009	9.869	2.490	7.379
2010	9.443	2.415	7.028
2011	9.186	2.353	6.833
2012	9.033	2.387	6.646
2013	8.934	2.436	6.498

EKONOMİ

Küçük çaplı veya bireysel işletmeler dışında hiçbir sanayi tesisi bulunmayan Ayrancı'da, gelir düzeyinin düşüklüğü nedeniyle ticaret de fazla gelişmemiştir. Dokumacılık ve El sanatları bazı köylerde ticari olarak değerlendirilmekle birlikte, genel ekonomik faaliyetler içinde ağırlığı azdır. Ayrancı ve köylerinin ekonomisi büyük ölçüde tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. İlçemizde ekonomik faaliyetlere katkıda bulunan kuruluşlar olarak

- * T.C. Ziraat Bankası şubesi,
- * Tarım Kredi Kooperatifi,
- * Esnaf Kefalet Kooperatifi,
- * Toprak Mahsulleri Ofisi Ajans Müdürlüğü bulunmaktadır.

HAYVANCILIK

Anadolu'nun pek çok kırsal yerinde olduğu gibi, Ayrancı yöresinde de hayvancılık en önemli geçim kaynaklarından. Yöre halkı hayvancılıktan elde ettiği ürünlerle kendi ihtiyaçlarını karşıladığı gibi ticari olarak da değerlendirip geçimini sağlamaktadır. Çok verimli olmamakla birlikte, mera arazilerinin genişliği nedeniyle, yörede yaygın olarak küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmaktadır. Özellikle dağlara yakın köylerde, mera yetersizliği nedeniyle yaz aylarında yüksek yaylalara göç edilmektedir. Üretilen sütler Teneke ve Tulum Peyniri ya da yoğurt yapılarak değerlendirilmektedir.

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ağırlığını korumakla birlikte son yıllarda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu vasıtasıyla dağıtılan Büyükbaş hayvanların örnek olması ve Üçharman Kıranman Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin çok başarılı ve örnek olan büyükbaş hayvancılık projesi ile daha modern şekilde büyükbaş hayvan yetiştiriciliği uygulamaları başlamıştır.

Kale-Saray-Karaağaç Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi de koyunculuk konusunda bir projeyi gerçekleştirme aşamasında olup, ahırların yapımı tamamlanmış, 50 aileye 50'şer koyun verilmesi için ihale aşamasına gelinmiştir. Her iki projede Devlet tarafından çok uygun geri ödeme ve faiz şartları ile desteklenmekte olup üyelerine ve köyerimize çok büyük katkı sağlayacağı kesindir.

Söz konusu kooperatif uygulamaları örnek olmakla birlikte hayvancılık faaliyetleri hala küçük çaplı aile işletmeleri şeklinde ve bireysel olarak yapılmakta olup, ürünlerin değerlendirilmesinde sorun yaşanmaktadır. Üretilen sütler çevredeki çoğunluğu Ayrancı kökenli kişilerce kurulmuş olan mandıra ve süt fabrikaları tarafından toplanmakta, hayvan kesim faaliyetleri ise bireysel satışlar şeklinde çevre il ve ilçelerdeki kesimhanelerde yapılmaktadır.

TARIM

Yöremizde tarımsal faaliyetlerin geçmişi oldukça eski olmasına rağmen, Türkiye'nin en kurak bölgesinde yer alması nedeniyle zaman

içinde fazla gelişme gösterememiştir. Uzun yıllardır yaşanan kuraklık ve sıkça görülmeye başlayan soğuk vurması (don) gibi doğal afetlerin yanı sıra, tarım ve hayvancılıkta gelişen yeni yöntem ve teknolojilerin yeterince kullanılmaması nedeniyle verimlilik ve elde edilen gelir yetersiz kalmakta ve gelir düzeyi gerilemektedir. Bu nedenle, ilçemizde de hızlı bir göç yaşanmış olup, çok sayıda hemşehrimiz okuma veya iş edinme amacıyla büyük şehirlere göç etmiştir.

Ayrancı genel olarak düzlük bir arazi üzerine kurulmuş olması nedeniyle geniş bir arazi varlığına sahiptir. Ancak, kuraklık ve sulama olanaklarının kısıtlılığı nedeniyle ziraai faaliyetler kısıtlı alanlarda sürdürülmektedir.

Tarımsal faaliyetler genel olarak Tarla ziraati ve bahçecilik olarak gruplandırılabilir.

TARLACILIK

Sulama olanağının olmadığı veya kısıtlı olduğu yerlerde tarlacılık önem kazanmıştır. Kıraç arazilerde geleneksel tarım ürünleri olan arpa ve buğday ekilirken, nispeten sulanabilir arazilerde bunlara ek olarak yulaf, çavdar gibi ürünler ekilmektedir. Sulama imkanı olan yerlerde ise Şeker pancarı, fasulye, Mısır ve çeşitli yem bitkileri (yonca, silajlık mısır, vb.) ürünler önem kazanmaktadır.

Verimliliğin genelde düşük olması nedeniyle çok fazla yatırım yapılamayan sektörde makineleşme yerleşmiş olmakla birlikte özellikle sulama konusunda geleneksel yöntemlerin kullanılması su tüketimini (daha doğrusu israfını) artırırken ve-

verimliliği düşürmektedir.

Kuyu açarak yer altı suyundan yararlanma olanağı olan yerlerde yağmurlama veya damlama gibi daha modern yöntemlerle sulama yapılarak, çok daha az su ile verimliliği daha yüksek ürünler yetiştirilebilmektedir. Son yıllarda bu yöntemleri kullanarak üretim yapanların sayısında artış görülmekle birlikte, uygulama halen bireysel düzeydedir.

MEYVECİLİK

Meyvecilik, yörede ilk olarak Kırım'dan göç ederek bölgeye yerleşen Kırım Türklerinin (Tatarlar) diktikleri bahçelerle başlamış.

İlk bahçeyi 1905 yılında Alim Ağa, ilk fidanlığı da Yunus oğlu Habibullah Ağa

dikmiş. Meyve bahçeleri yetişip çoğalırken Kırım'a özgü meyve çeşitlerini getirmek üzere seçilen bir heyet tekrar Kırım'a gönderilmiş ve Yazlık ve kışlık elma çeşitleri (Şafran, sinad, bomojni, Amasya, Gönen, Kumpanya (İngiliz), Kaba Elma), Beyaz ve Kırmızı Kiraz, Aşılı Vişne ve Kayısı çeşitlerinin (Tokaloğlu) gözleri getirilerek meyve çeşitleri çoğaltılmış.

Bu meyvelerden özellikle yöreye iyi uyum sağlamış ve kendine özgü lezzetleriyle ün kazanmış olan beyaz kiraz ve tokaloğlu kaysısı ilgi çekmektedir.

Dikilen bahçelerden iyi verim alınması

ve kaliteli ürünler elde edilmesi nedeniyle, meyvecilik sulanabilir alanlarda yaygınlaşmaya başlamış, barajın ve kanalların yapılması ile sulanabilir alanların genişlemesi de meyveciliğin yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur. Ancak, nüfus artışıyla birlikte ekili-di-

kili alanların hızla çoğalması nedeniyle baraj suyunun yetersiz kalması ve uzun süreli kuraklıklar yaşanması nedeniyle meyve bahçelerinde ciddi hasarlar meydana gelmiş, ağaçların önemli bir bölümü kurumuş, Kalanlar da ya yaşlanmış ya da kuraklık nedeniyle zayıf düşmüş olduğundan verimden düşmüştür.

Kuraklık endişesi ile bahçelerin yenilenememesi nedeniyle de bahçecilik özellikle Ayrancı'da önceki cazibesini yitirmiş olmakla birlikte, halen de yörenin önemli geçim kaynaklarındandır. Son yıllarda bodur veya yarı bodur anaçlar üzerine aşılanmış fidanların dikilmesi ve damlama yöntemiyle sulama sistemlerinin kurulması ile modern yöntemlerin uyuşmaları başlamıştır.

Ancak, bu girişimler de yer altı su kuyularının bulunduğu yerlerde mümkün olduğundan, sınırlı alanlarda uygulanabilmektedir.

Tarımsal Kalkınma İle İlgili Sorunlar Genel bir görüş olarak "Kuraklık" ya da "susuzluk" Ayrancı'nın en önemli sorunu olarak ifade edilmekle birlikte aslında daha önemli olan sorun "Mevcut suyun hatalı ve verimsiz kullanımı"dır. Damlama veya yağmurlama gibi daha modern ve verimli sulama yöntemlerinin her yerde uygulanabileceği bir sulama altyapısının kurulması halinde, "kısıtlı" olan suyumuzun israfı önlenerek daha verimli kullanımı sağlanacaktır. Bu sistemlerin kurulmasındaki yatırımın maliyeti yüksek görülebilir.

AYRANCİ KÖYLERİNDE DEVİR-i ALEM

Şair ne güzel söylemiş.

**“ Orada bir köy var uzakta o köy bizim köyümüzdür...
Gitmesek’ te gelmesek’ te o köy bizim köyümüzdür.”**

Ama biz vefakar Karaman Ayrancılar olarak o köylere gitmeliyiz... O köyler bizim ata ve dede diyarımız o köylerde ecdadımızın mezarları var o köyler bizim her şeyimiz biz köylere gitmeye devam edeceğiz. Köylerimizi unutmayacağız.

“Gidenlerin ardından kalanlara selamette... selam sana ey güzel Ayrancı köyleri” O halde gelin birlikte seyredeyim o tarih kokan karaman şehrinin ayrancı köylerini.. Bozkırın yaylayla kesiştiği, Yörük kültürünün Türkmen kültürüyle harman olduğu yerleri birlikte seyredeyim. Torosların avucundaymış gibi görünen, belki de Torosların yüreğinde bir yer olmuş. Ayrancı köylerini devri alem aracılığıyla destanlaşan öykülerine ortak olalım.

Devir-i Alem eşliğinde Karaman - Ayrancı ve köyleri Yardımlaşma Derneği Başkanı Rafet Akdaş ve Mustafa Özkurt ve belediye başkanı Yüksel Büyükkarcı ile ayrancı köylerine kültür yolculuğuna çıkıyoruz.

Ne asırlar geldi geçti ama seni unutmadık Ayrancı.

Tarihi belgelere göre Ayrancı İlçesi'nin ilk nahiye merkezi bugünkü

Divle köyüdür. Ayrancı'nın eski adı Osmaniye'dir. 1903 yılında Rus zulmünden göç etmek zorunda kalan Kırım Türklerinden 210 hane Divle nahiyesinin Osmaniye köyüne yerleştirilmiş ve zamanla Divle nahiyesinin nüfusunun azalması sonucunda nahiye 1913 'de Osmaniye'ye geçmiştir. 1923 yılında ismi “Ayrancı Dede” efsanesinden dolayı Ayrancı olarak değişmiştir. Nahiye 1923'ten sonra Belediye kurulmuş ancak nüfus azalınca Belediye'ye son verilmiştir. 1968 yılında yakın köyler Mahalle olarak Ayrancıya bağlanarak tekrar Belediye kurulmuştur. Ayrancı Konya ilinin Ereğli İlçesine bağlı Kasaba iken 1987 yılında Kanunla İlçe yapılmış ve Ağustos 1988 'de fiilen İlçe olmuştur. 1989 yılında Karaman'ın İl olması ile Ayrancı İlçesi Karaman 'a bağlanmıştır. İlçenin Merkez Belediyesi ve 22 köyü bulunmaktadır.

AYRANCI KÖYLERİ

Berendi Köyü: Berendi köyü Toros dağlarının eteklerinde zirveye yakın alanı itibarı ile de ilçenin en büyük köyüdür. Adını Avrupa'da devlet kurmuş olan Peçenekler bünyesinde varlığını sürdürmüş bir Türk boyundan almıştır. Geçim kaynaklarını tarım ve küçükbaş hayvancılık ile yapmaktadırlar. Coğrafi yapısının etkisiyle halkı girişken bir yapıya sahiptir. Bölgenin en büyük ve en modern mandıraları berendi kökenli olan; Akbeller, Arpacılar, Torunlar ve Aygınlılar tarafından işletilmektedir.

Ağızboğaz Köyü: Nüfusu 378 kişiden oluşan Ağızboğaz köyü Cumhuriyet Türkiye'sinde devletten ilk hizmet alan köyümüzdür. Köylülerin geçim kaynakları tarım ve hayvancılığa dayanır.

Akpınar Köyü: Eskiden adı Yassören olan Akpınar köyü adını köylünün içme suyunu temin ettiği Akpınar'dan almaktadır. Kendi olanaklarıyla peynir, yağ, çökelek yapmaktadırlar.

Buğdaylı Köyü: Buğdaylı Köyü, Osmanlı zamanında Divle kale muhafızlarının tımar toprağı iken zamanla Divlelilerin toprağı haline gelmiş. Buğdayın çok üretilmesi nedeniyle yıllardan beri bu köye buğdaylı köyü denilmiştir.

Berendi köyü

Ağızboğaz köyü

Akpınar köyü

Buğdaylı köyü

Kavaközü Köyü: Köyün kurulduğu yer önceleri Büyükkoraş Köyünün yaylası ve çiftliği idi. Büyükkoraş köyünün yanında bulunan kayaların zamanla parçalanarak, köy evlerine ve köylülere zararlı hale gelmesi üzerine köy afet bölgesi olarak ilan edildi. Kısa sürede afet konutları yapıldı. Köyün akarsuyu olan dere çevresinde ve vadide çok miktarda kavak ağacı üretilmektedir. Bu kavak ve ağaçlar nedeniyle kurulan bu köye Kavaközü köyü denilmektedir. İlk defa Ayrancı nahiyesine bağlı modern bir köy kurulmuştur. Köyün geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Bunun yanı sıra bahçecilik önemli gelir kaynağıdır. Ayrancı ilçesi Aile Sağlık merkezinin 3 nolu Aile Hekimliği de bu köyde dir

Büyükkoraş Köyü:Koraş köyleri adını Kureyş kabilesi, Koraş oymağı veya Koraş obalarından gelip yerleşenlerden dolayı almıştır. Toros dağlarında göçebe hayatı yaşayan Türk obaları buralara yerleşmiş Büyük Koraş ve Küçük Koraş olarak isim verilmiştir. Buradaki halk diğer köylerimizde olduğu gibi tarım ve hayvancılıkla geçimlerini sağlamaktadır. Küçükbaş hayvancılık daha çok gelişmiştir. Tarihi camii ve kemerli taş köprü görülmeğe değer. Köy vadi içinde muhteşem manzarası ile bir tabloyu andırır. Yaz ve kış köyde hayat vardır. Kışın koyun kuzu sesleri ve derenin çağlayarak akması insana göz ve gönül ziyafeti sunar.18. ve 19. yüzyıllar boyuncaKoraş ve Divle “ KORAŞ MA'A DİVLE” olarak birlikte anılmaktadır. Arazilerin büyük bir bölümü kıraç olup tahıl üretilmektedir. Subaşı denilen mevkiden doğan ve köy deresi adı altında köyden akıp giden dere bulunmaktadır. Sayın Dernek Başkanımız Rafet Akdaş'da Büyükkoraş Köyündendir.

Kavaközü köyü

Büyükkoraş köyü

Kale Köyü: Kale köyü üzerinde kale kalıntılarının bulunduğu tepede kurulmuştur bu yüzden adına kale köy denilmektedir. Köyün Sidemara antik kentine yakınlığı nedeniyle bu kalenin Romalılar zamanında Sidemara kralinin oğlu tarafından yaptırıldığı kabul edilir.

Karaağaç Köyü: Köy içinde ve arazilerde bol miktarda karaağacın bulunmasından dolayı köyün adı karaağaç köyü olarak konulmuştur.

Kavuklar Köyü: Anadolu Selçuklu devleti zamanında yapılan mücadeleleri kaybedilen sahişların mezarları bu köye defnedilmiştir. Bugün varlığını sürdüren Kavuklar Köyü kavuklu mezarların bulunmasıyla ismini almıştır.

Çat Köyü:Çat köyü adını Güzeller tarafından gelen Ulu dere ile Akpınar'dan gelen derenin birleştiği yerden almıştır. Bu gün ki Çat Köyünün kurulduğu yer yani Güzeller köylülerden bir bölümünün yaylası olarak işlev görüyor.

Küçükgoraş Köyü: Bulgar dağlarında yaşamış ve bir bölümü de bu köylerde yerleşerek şimdiki Koraş köylerinin temelini atmış olan KORAŞ OYMAĞI 'ndan gelmiş olması en doğru tespittir. Köyün küçük olarak adlandırılması da bulunan köylerden en az nüfusa sahip olmasından geliyor.

Kayaönü Köyü:Köyün 4 km doğusunda Çeşnişir denilen mevkiden başlayıp, Melikli ve Buğdaylı köylerini geçtikten sonra Ayrancı barajına kadar devam eden Buğdaylı özü bulunmaktadır. Bu öz Çeynişir ile İnönü arasında kayalık ve oldukça yer yer derin olan vadiden akmaktadır. Köy, bu suyun doğduğu alana yakın olan kayalıkların önünde kurulmuştur. Kayaların önünde kurulması nedeniyle Kayaönü denilmektedir.

Kıraman Köyü

Köyün tarihi Hititlere kadar uzanır. Hititlerden sonra bölgede Roma ve Bizanslıların hüküm sürdükleri de söylenebilir. Köyün içinde çanak çömlek kalıntıları, büyük saklama küpleri gibi kalıntılar bulunmaktadır. Nüfusu 852 kişiden oluşan Kıraman merkeze 22 km uzaklıktadır. Tarihi gelişimini incelediğimizde köyü kuran obaların Salur Türklerine dayandığı en gerçekçi bilgidir. Köyün adı gerçekte, Kıraman olmayıp Karaman tarafından gelenlerce kurulduğu için kurucularından dolayı Karaman olması bilime, akla daha yatkındır. Zaten çoğu belgelerde Karaman'ın adı ve Kıraman'ın yazılışları Osmanlıca da aynıdır. Günümüzde uydurma olarak söylenen "kır aman" düşmanı yok et" anlamından geldiği gerçek değildir. Kıraman'ın kurulduğu yerin susuz kır olduğu tamamen mantık

dışıdır. Çünkü Kıraman en sulak köylerden biridir. Köyün geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Arazilerin büyük bir bölümü kıraç topraklardır.

Orda bir köy var, uzakta,O köy bizim köyümüz. Gezmesek de, tozmasak da, O köyler bizim. Bizde Karaman Ayrancı ve Ayrancı Köyleri Dernek Başkanı yardımcısı Mustafa Bozkurt'un köyü Kıraman'dayız. Ailesiyle birlikte yaptığımız sıcak sohbet, sıcak karşılaşma ve bize yaptıkları misafirperverlik insana adeta sevgi seline boğuyor. Mustafa Bozkurt'un ailesiyle karşılaşmasında ailesini ne kadar çok özlediği gözyaşlarından belli oluyor. Anne ve babasını unutmadıklarını ve sürekli ziyaret edeceklerini dile getiriyordu.

Böğecik Köyü: Büyecik ağının çiftliği 19. Yüzyılda Divle kazasındaki halimzadelerin eline geçer ve halimzadeler adına işletilir. Köyün böğücek adına alması nedir bilirmisiniz? Köyün toprakları yüzyıllarca Medine vakfı olarak hizmet veriyormuş.Osmanlı zamanında ise bu vakfı Büyecik Ağa adında birisi işletiyormuş. Tarihler göre köy ismini bu ağadan almaktadır.

Melikli Köyü:Köyün tarihi Koraş köyleri paralelindedir.Köyün adı Karamanoğlu meliklerinden birisinin bu köy topraklarında ya da çevresinde kalmış olabilecekleri bundan dolayı Melikli adını aldığı söylenebilir.Diğer kaynaklara baktığımızda ise Divle'de bulunmuş Melik Bey adında bir yöneticinin bulunduğu ve Melik beyin çiftliğinin bu yörede bulunması nedeniyle Melikli adını aldığını bilmekteyiz.

Pınarkaya Köyü:Köy Roma döneminden kalma antik bir yerleşim alanında kurulmuştur.Miladi 2. ve 3. Yüzyıllarda Romalıların Anadolu'daki önemli bir merkezi olmuştur.Kalesiyle, surlarıyla, kemerli yapılarıyla Roma dönemini yansıtmaktadır.Pınar Köyünün bu adı almasındaki nedene gelince, köyün doğusunda bulunan kayalardan doğan ve köy içme suyunun da temin edildiği pınardan almaktadır.

Saray Köyü:Bu köyümüz de saray ve Höyük burun köylerini yer altından birleştiren tünelde yer yer ikamet etme mekânlarının olduğu bilinmektedir. Bu mekanlar ve Divle deresi tarafındaki mağaralardan dolayı köye Saray köyü denilmektedir.Bu mağaralar 60-70 yıl önce konut olarak kullanılmıştır.

Yarıkkuyu Köyü: Köyün güney tarafında bir kaya yarığı olup buradan zaman zaman su çıkarılmaktaydı. Köyün içme suyunu bu kayadan temin etme sebebiyle ismini Yarıkkuyu köyü almıştır.

Dokuzyol: Orzalanın 19. Yüzyılın sonları ile 20. Yüzyılın başlarında müstakil köye dönüştüğü söylenmektedir. Köyün günümüzdeki adı köye çevreden gelen ve çevreye giden dokuz adet yolun olması nedeniyle 1964 yılında değiştirilmiştir.

Höyükburun Köyü: Köy Divle nahiyesinin bir çiftliği iken, 19. Yüzyılın sonlarına doğru Divleye gelip giden ailelerin yerleşmesiyle oluşmuştur. Köyün kurulduğu yeri kuzeyindeki tepe Höyük'e benzediği için ismine Höyükburun denilmiştir.

Ambar köyü: Ambar köyü tarihin en büyük hazinelerine ve kalıntılarına ev sahipliği yapmıştır. Bu hazinelerden en önemlilerinden biride Sidemara lahididir. Bugün İstanbul Arkeoloji Müzesinde sergilenen Sidemara lahdi 3 metre yüksekliğinde ve 32 ton ağırlığındadır. Sidemara lahdi 1898 yılında köyde temel kazan bir köylü tarafından bulunmuş. Aynı yıllarda Osman Hamdi Bey tarafından incelenmek için Konya'ya gönderilmiştir. 1909 yılına kadar Konya da kalan lahid aynı yıl trenle İstanbul Arkeoloji Müzesine ulaştırılmıştır. Dünyanın en ağır lahdi olarak bilinen Sidemara Lahdinin kapağında ölmüş olan erkek ile karısı, bir

Yarukkuyu köyü

Dokuzyol (Orzala) köyü

Höyükburun köyü

yana uzanmış bir şekilde görülmektedir. Kenar kısımlarında hayvan figürleri, ön ana yüzünde ise artemis giysili kız vardır.

Arka yüzünde ise bir av sahnesi görülmektedir. Bu lahit geçmiş hükümdarların soyundan bir zatın gayet beceri ile yapılmış bir mezarı olduğu anlaşılmıştır. Lahitin etrafı ile üzeri toprak ile kapatılarak korunmaktadır..

Ambar köyü halkı

Üçharman (Divle) Köyü

Ayrancı ilçesinin ana unsurunu oluşturan en önemli köylerden birisidir. Ayrancı ilçesinin tarihi merkezi Divle köyüdür. Tatarların bölgeye gelmesinden sonra nahiye merkezi Divle'dan ovaya taşınmıştır.

Küçük Kapadokya olarak bilinen Divle ve Divle vadisi Hititlerden beri yaşamını sürdürdüğü yerleşme yeri ve ideal yaşam alanı olmuştur. Hristiyanlığın gizlice yayılabileceği ideal bir alan olarak düşünülen hatta bazı kaynaklarda Hristiyanlık dininin Anadolu da ilk yayıldığı yer olan Derbe antik kentinin Divle olabileceği belirtilmektedir. Divle köyü tarihi bir geçmişe sahip olsa da fazla gelişmemiştir. Jeolojik dönemlerde tektonik olaylar sonucu oluşan Divle obruğu doğal bir buzhanedir. Bu obruğun ilginç özelliklerinden

biride Divle peynirinin bu obrukta yapılmasıdır. Mağarada olgunlaşmaya bırakılan tulumlar asırlardır aynı yöntemlerle yapılmaktadır.

Peynir klasik mayalama ve süzme işleminden

sonra baskıda bir süre bekletilir ve peynir ufalanarak tuzlanır.

Daha sonra temiz bir tulum konur.

Divle obruğuna getirilerek olgunlaşmaya bırakılır.

Günümüzde Divle peyniri hala bulunabilmektedir.

Ayrancı Belediyesi Divle obruğunun ve peynirinin tanıtımı için festivaller düzenlemektedir. Festivalin sürekli olacağını İlçe kaymakamı belirtmektedir.

AYRANCI'DA HİDİRELLEZ

Geçmişten günümüze ülkemizin birçok yöresinde olduğu gibi Ayrancı'da da Hıdırellez kutlanmaktadır . Hıdırellez, Türk dünyası coğrafyası ve Mezopotamya bölgesinde farklı şekillerde kutlanan ve baharın gelişini müjdeleyen bir bahar bayramıdır.Ayrancı da Hıdırellez kutlamaları için hazırlıklar önceden yapılır ve bu hazırlıkların vazgeçilmezi Kalakay denilen halkalı çöreklerdir.Her yıl Mayıs ayının 6'sında Cumartesi gününde kutlanılan Hıdırellez gününde, at ya da öküz arabalarıyla Ziya Efendi Köprüsünün başına gidilir ve burada topluca

dualar edilir.Dualardan sonraki saatlerde akşama kadar eğlenilir, oyunlar oynanır, stresler atılır.Topluca şarkılar, türküler eşliğinde geri dönülür. Misafirlerle sıkma, börek, ayran ikram edilir. folklor ekibi, Kafkas ekibi gösterileri halk ozanları atışmalarda bulunur.

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

Genel Kurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı kaynaklarına göre; Birinci Dünya Savaşı, İstiklal Savaşı, Balkan Savaşı, Osmanlı Rus Savaşlarında Karaman il ve ilçelerimizden şehit olan 870 Karamanlı askerin listesi

AYRANCI İLÇESİ ŞEHİTLERİ

- 1-Eşhasoğullarından Ali Rıza oğlu Arif
- 2-Baki oğlu Seyit
- 3-Battal oğlu Mecit
- 4-Mehmet oğlu Mustafa
- 5-Bekir oğlu Halil
- 6-Abdurrahman Çavuş oğullarından Mehmet oğlu Abdurrahman
- 7-Mehmet oğlu Ali
- 8-Karaalioğullarından Mehmet oğlu Ali
- 9-İbrahim oğlu İbrahim
- 10-Ali oğlu Ahmet
- 11-Gedikoğullarından Ahmet oğlu Mahmut
- 12-Seyitoğullarından Abdullah oğlu Bilal
- 13-Hüseyin oğlu Osman
- 14-Ömer oğlu Süleyman
- 15-Osman oğlu Şeyh Ömer
- 16-Hayrullah oğlu Kadir
- 17-Gedikoğullarından Hasan oğlu Hasan
- 18-Halil oğlu Yusuf
- 19-İmamogullarından Hacı Şuayip oğlu Ali
- 20-Ömer oğlu Bekir
- 21-Mustafa oğlu Durmuş Ali
- 22-Murtaza oğlu Veli
- 23-Mehmet oğlu Mehmet Ali

BAŞYAYLA İLÇESİ ŞEHİTLERİ

- 1-Abdullah oğlu Mustafa
- 2-Musa oğlu Hasan
- 3-Hüseyin kâhya oğullarından Süleyman oğlu İbrahim
- 4-Çulluoğullarından İbrahim oğlu Mahmut
- 5-Durmuş oğullarından Osman oğlu Mehmet
- 6-Osman oğlu Hüseyin

ERMENEK İLÇESİ ŞEHİTLERİ

- 1-Kabakmusaoğullarından Ali oğlu Süleyman
- 2-Köseogullarından Ali oğlu Süleyman
- 3-Dikiloğullarından Ali oğlu Süleyman
- 4-Donatoğullarından Ali oğlu Süleyman
- 5-Durmuş oğlu Mehmet
- 6-Durmuş oğlu Mehmet
- 7-Durmuş Ali oğlu Bekir
- 8-Abbas oğlu Osman
- 9-Abdi oğlu Hasan
- 10-Abdi oğlu Hüseyin
- 11-Abdulahdi oğlu Osman
- 12-Ali oğlu Şaban
- 13-Ali Efendioğullarından Ali oğlu Yusuf
- 14-Müteveffa Yüzbaşı Arif oğlu Hayri
- 15-Sarı Alioğullarından Durmuş Ali oğlu Hasan
- 16-Eyüp oğlu Abdulkadir
- 17-Eyüp oğlu Kadir
- 18-Yüzbaşıoğullarından Arif oğlu Mehmet Hayri
- 19-Abdulahdioğullarından Baki oğlu Hayri
- 20-Baki oğlu Hasan
- 21-KeBeyoğullarından Ali oğlu Mehmet
- 22-Abid Ağaoğullarından Hacı Abdullah oğlu Bekir
- 23-Abdulcelil oğullarından Hacı Ali oğlu Hasan
- 24-Yusufoğullarından Hacı Ali oğlu İbrahim
- 25-Akışoğullarından Molla Mehmet oğlu Mehmet

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

26-Ali Efendioğlu-
larından Molla Sait oğlu Halil
27-Mustafa oğlu Abdullah
28-Mustafa oğlu Abdullah
29-Seydioğullarından Ali oğlu Mehmet
30-Erol oğlu Mehmet Ali
31-Gemlikoğullarından Mehmet Ali
32-Ali oğlu Mehmet Ali
33-Cemal oğlu Süleyman
34-Dede oğlu Kerim
35-Hamzaoğullarından
Dede oğlu Mehmet
36-Dede oğlu Veli
37-Ali oğlu Mustafa
38-Ali oğlu Mustafa
39-Mehmetoğulların-
dan Ali oğlu Mustafa
40-Molla Ahmetoğullarından Durmuş
oğlu Ahmet
41-Durmuş oğlu Ahmet
42-Durmuş oğlu Ali
43-Güdüllüoğullarından Durmuş oğlu Ali
44-Mustafa oğlu Abdurrahman
45-Mustafa oğlu Abdurrahman
46-Siddikoğul-
larından Mustafa oğlu Ahmet
47-Gaffaroğullarından Ali oğlu Mustafa
48-Ali oğlu Osman
49-Hüseyinçavuşoğulla-
rından Ali oğlu Ömer
50-Deli Abdullahoğulların-
dan Ali oğlu Hasan
51-Durmuş oğlu Hasan
52-Hacı Durmuşoğullarından Durmuş
oğlu Hüseyin
53-Öngökoğullarından Durmuş oğlu
Hüseyin
55-Mehmet Alioğullarından Mehmet
oğlu Mehmet Ali
56-Sipahioğullarından Mehmet oğlu
Mehmet Emin
57-Mehmet oğlu Mustafa
58-Eğrihasanoğullarından Mehmet oğlu
Mustafa
59-Mehmet oğlu Mustafa
60-Mehmet oğlu Mustafa

61-Mehmet oğlu Necip
62-Mehmet oğlu Hüseyin
63-Hüseyin oğlu Mehmet
64-Ertekinlerden Mehmet oğlu Sabri
65-Sarılioğullarından Mehmet oğlu Sü-
leyman
66-Yaldızoğullarından
Mehmet oğlu Yahya
67-Hüseyinağaoğullarından Mehmet Ali
Mustafa
68-Cemalettinoğullarından Mehmet oğlu
İbrahim
69-Ermeneklioğullarından Mehmet oğlu
İbrahim
70-Mehmet oğlu İbrahim
71-Hasanoğul-
rından Mehmet oğlu İbrahim
72-Berberoğullarından Mehmet Sait oğlu
Ahmet
73-Mehmet Usta oğlu Süleyman
74-Mercan oğlu İbrahim
75-Mehmet oğlu Mahmut
76-Mehmet oğlu Mehmet
77-Akinoğullarından Mehmet oğlu Meh-
met
78-Mehmet oğlu Mehmet
79-Mehmet oğlu Durmuş
80-Aydinioğullarından Mehmet oğlu Dur-
muş
81-Mehmet oğlu Durmuş
82-Abdulceliloğullarından Ali oğlu Ha-
san
83-Ali oğlu Hüseyin
84-Yatalakoğullarından Ali oğlu İbra-
him
85-Ali oğlu İbrahim
86-Ali oğlu İbrahim
87-Ali oğlu Mahmut
88-Başçioğullarından Ali oğlu Mahmut
89-Ali oğlu Mehmet
90-Kayısoğullarından Mehmet oğlu Dur-
muş
91-Menceklioğul-
larından Mehmet oğlu Durmuş Ali
92-Mehmet oğlu Hasan
93-İbiloğullarından Mehmet oğlu Osman
94-Sipahioğullarından Mehmet oğlu Ömer

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

95-Mehmet oğlu Ömer
96-Hacimehmetoğullarından Ali oğlu Mehmet
97-Ali oğlu Mehmet
98-Çolakoğullarından Ali oğlu Mehmet
99-Mehmet oğlu Hasan
100-Mehmet oğlu Hasan
101-Öksüzöğullarından Mehmet oğlu Hasan
102-Kellebaşoğullarından Mehmet oğlu Hasan
103-Hacı Abdioğullarından Mehmet oğlu Hüseyin
104-Mehmet oğlu Ahmet
105-Veli oğlu Hasan
106-Veli oğlu Hasan
107-Veli oğlu Hüseyin
108-Ali oğlu Abdülhail
109-Ali oğlu Abdülkerim
110-Ali oğlu Abdullah
111-Mehmet oğlu Ahmet
112 -Mehmet oğlu Ali
113-Mehmet oğlu Ali
114-Mehmet oğlu Ali
115-Ali oğlu Ahmet
116-Ali oğlu Ahmet
117-Nebioğullarından Ali oğlu Ali
118-Ali oğlu Dede
119-Mehmet oğlu Ali
120-Mehmet oğlu Ali
121-Mehmet oğlu Bekir
122-Kerim Efendioğullarından Kemal oğlu Kerim
123-Kara Mollaoğullarından Veli oğlu Mehmet
124-Yusuf oğlu Durmuş
125-Yusuf oğlu Durmuş Ali
126-Ali oğlu Dede
127-Ali oğlu Durmuş
128 -Ali oğlu Durmuş
129-Yusuf oğlu Hasan Ali
130-Ziya oğlu Mehmet
131-Ziyaettin İmamoğullarından Hulusi oğlu Ahmet
132-İmamziyaettinoğullarından Ziyaettin oğlu Haluk
133-Kerim Molla Kerimoğullarından Kerim oğlu Hacı Yusuf
134- Mustafaogullarından Kerim oğlu Mustafa
135-İbrahimoğullarından Kerim oğlu Yusuf
136-Süleyman oğlu Hakkı

137-Süleyman oğlu İsa
138-Tahayusufogullarından Süleyman oğlu Mehmet
139-Süleyman oğlu Ramazan
140-Latif oğlu Mehmet
141-Körhasanoğullarından Mahmut oğlu Ali
142-Mahmut oğlu İsmail
143-İsaoğullarından Mehmet oğlu Abdullah
144-İbrahimoğlu Zeynel
145-Dedeoğullarından İshak oğlu İbrahim
146-İsmailoğlu Hüseyin
147-İsmailoğlu Hüseyin
148-Hacı Köseoğullarından İsmail oğlu İsmail
149-Kadir oğlu İsmail
150-Hacıismailoğullarından Kadir oğlu Mümin
151-Topaloğullarından İbrahim oğlu İbrahim
152-Tüfenkçioğullarından İbrahim oğlu Mehmet
153-Şabanoğlu Hüseyin
154-Şerif oğlu Şerif
155-Kocaismailoğullarından Şeyh Ali oğlu İsmail
156 -Şeyh Ali oğlu Şükrü
157-Ali oğlu Durmuş
158-Hurşitoğullarından Ali oğlu Durmuş Ali
159-Kafaloğullarından Ali oğlu Hacı
157-Ali oğlu Durmuş
158-Hurşitoğullarından Ali oğlu Durmuş Ali
159-Kafaloğullarından Ali oğlu Hacı
161-İbrahim oğlu Mustafa
162-İbrahim oğlu Mustafa
163-Erzurumluhacından İbrahim oğlu Mustafa
164-İbrahim oğlu Mustafa
166-Ahmet oğlu Mehmet
168-Ahmetoğlu Mustafa
169-Mülazimoğullarından Ahmet oğlu Ömer
170-Körmüminoğullarından Ahmet oğlu Süleyman
171-Terzi Kerim oğlu Hasan
172-Kavrukoğullarından Sefer oğlu Osman
173-Seyit Mehmet oğlu Mehmet
174-Süleyman oğlu Ahmet
175-Çolakoğullarından Ahmet oğlu Veli
176 -Süleyman Hoccoğullarından Ahmat Sait oğlu Mehmet
177-Akaraspata oğlu Ali
178-Abdurrezzakoğullarından İbrahim

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

179-Mülazımoğullarından İbrahim oğlu Yahya
180-Fazlıoğullarından İbrahim oğlu Yahya
181-Soytarioğullarından Ahmet oğlu Hasan
182-Babuşcu Hasan oğlu Ahmet Kerim
183-Konyalıoğullarından Ahmet oğlu Mehmet
184-Kütükoğullarından İbrahim oğlu Yusuf
185-Mollaabdurrahmanoğullarından Hüseyin oğlu Ömer
186-Hüseyin oğlu Seyit Ali
187-Hüseyin oğlu Seyit
188-Hacıresuloğullarından Hüseyin oğlu Süleyman
189-Topçuoğullarından Hüseyin oğlu Süleyman
190-Hacidedeoğullarından İbrahim oğlu Ahmet
191-İbrahim oğlu Seyit
192-İbrahim oğlu Ali
193-İbrahim oğlu Ali Kemal
194-İbrahim oğlu Halil
195-İbrahim oğlu Hasan
196-Mevlütöğullarından İbrahim oğlu Hasan
197-İbrahim oğlu Hasan Hüseyin
198-İbrahim oğlu Hüseyin
199-İbrahim oğlu Hüseyin
200-Tekaitöğullarından Ömer Mustafa
201-Kolsuzoğullarından Ahmet oğlu Mehmet
202-Zülüflüoğullarından Ahmet oğlu Mehmet
203-Ahmet oğlu Mehmet
204-Ahmet oğlu Mehmet
205-Hacimehmetoğullarından Rahmi oğlu Mükrem
206-Resul oğlu Ali
207-Aliefendioğullarından Sait oğlu Celil
208-Garusoğullarından Abdülmümin oğlu Ali
209-Abdurrahman oğlu Mehmet
210-Ahmet oğlu Abdullah
211-Ahmet oğlu Abdullah
212-Salih oğlu Abdullah
213-Hüseyin oğlu Mustafa
214-Hüseyin oğlu Mustafa
215-Saferoğullarından Ahmet oğlu Abdullah
216-Ahmet oğlu Abdullah
217-Evliyaoğullarından Ahmet oğlu Ali
218-Hızıroğullarından Osman oğlu Mehmet
219-Osman oğlu Mustafa
220-Osman oğlu Mustafa
221-Abdullah oğlu Ali
222-Abdullah oğlu Ali

223-Abdullah oğlu Bekir
224-Mustafaoğullarından Osman oğlu Mustafa
225-Osmanoğlu Ömer
226-Ömer oğlu Ali Ömer
227-Abdullah oğlu Durmuş
228-Hızıroğullarından Abdullah oğlu Hüseyin
229-Eziloğullarından Abdullah oğlu Hüseyin
230-Ömer oğlu Hasan
231-Ömer oğlu Hüseyin
232-Nazif oğlu Kerim
233-Osman oğlu Abdullah
234-Tataroğullarından Abdullah oğlu İbrahim
235-Abdullatif oğlu Mustafa
236-Hüseyin oğlu Ali
237-Bakioğullarından Hüseyin oğlu Baki
238-Osman oğlu Ali
239-İlhanoğullarından Osman oğlu Arif
240-Ali Kahyoğullarından Osman Hacı oğlu Hasan
241-Hüseyin oğlu Durmuş
242-Hüseyin oğlu Emin
243-Hüseyin oğlu Hasan
244-Osmanoğlu İbrahim
245-Mustafa oğlu Mehmet
246-Mustafa oğlu Mehmet
247-Gök Mustafaoğullarından Mustafa oğlu Mehmet
248-Mustafa oğlu Mehmet
249-Mustafa oğlu Mehmet
250-Demircioğullarından Mustafa oğlu Mehmet
251-Yaroğullarından Mustafa oğlu Mehmet
252-Küplüoğullarından Hüseyin oğlu Hüseyin
253-Gökmustafaoğullarından Hüseyin oğlu İbrahim
254-Eğrioğullarından Hüseyin oğlu Mehmet
255-Mustafa oğlu Mustafa
256-İsaoğullarından Mustafa oğlu Ömer
257-Mustafa oğlu Hacı Mehmet
258-Soytarioğullarından Mustafa oğlu Hakkı
259-Hüseyin oğlu Mehmet
260-Bayburtluoğullarından Hüseyin oğlu Mustafa
261-Caferoğullarından Hüseyin oğlu Mustafa
262-Mustafa oğlu Hasan
263-Macaroğullarından Mustafa oğlu Hasan
264-Hacıoğullarından Mustafa oğlu Hasan
265-Hasan oğlu Mustafa

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

266-Müminoğullarından Hasan oğlu Mümin
267-Abdulkadiroğullarından Hasan oğlu Osman
268-Hasan Fehmi oğlu Bekir Sıtkı
269-Mustafa oğlu Hüseyin
270-Durmuşoğullarından Mustafa oğlu Hüseyin
271-Mustafa oğlu Hüsnü
272-Karpuzoğullarından Mustafa oğlu İbrahim
273-Çırakoğullarından Hüseyin oğlu Ahmet
274-Hüseyin oğlu Ahmet
275-Hüseyin oğlu Ali
276-Mustafa oğlu İbrahim
277-Mustafa oğlu İsmail
278-Molla Kerimoğullarından Mustafa oğlu Kerim
279-Hüseyin oğlu Ali
280-Haydar Oğlu Avni Hüseyin oğlu Ali
281-Kantaşoğullarından Hüseyin oğlu Ali
282-Hasan oğlu Hasan
283-Mustafa oğlu Kerim
284-Mustafa oğlu Kerim
285 -Mustafa oğlu Mahmut
286-Mustafa oğlu Mehmet
287-Hasan oğlu Hasan Hüseyin
288-Hasan oğlu Hüseyin
289-Arapoğullarından Hasan oğlu Hüseyin
290-Mustafa oğlu Mehmet
291-Sarımustafaoğullarından Mustafa oğlu Ahmet
292-Hasan oğlu Hüseyin
293-Mustafa oğlu Ahmet Tevfik
294-Hasan oğlu Hüseyin
295-Hasan oğlu İbrahim
296-Hasanoğullarından Hasan oğlu Mehmet
297-Hasan oğlu Mehmet
298-Mülazimoğullarından Mustafa oğlu Ali
299-Abdulkakioğullarından Mustafa oğlu Baki
300-Dokuzoğullarından Mustafa oğlu Durmuş
301-Mustafa oğlu Durmuş Ali
302-Molla Hasan oğullarından Hasan oğlu Mehmet
303-Hasan oğlu Mehmet
304-Hasan oğlu Molla Mehmet
305-Filoğullarından Hasan oğlu Mustafa
306-Baybutoğullarından Hasan oğlu Mustafa
307-Onbaşoğullarından Hasan oğlu Mustafa
308-Halil oğlu Mustafa

309-Mollaali oğullarından Halil oğlu Mustafa
310-Karahamza oğullarından Hamza oğlu Mehmet
311-Hanoğullarından Han Çavuş oğlu Mehmet
312-Abdurrahmanoğullarından Hasan oğlu Ahmet
313-Hasan oğlu Ahmet
314-Alacacioğullarından Hasan oğlu Ahmet
315-Abdulkadiroğullarından Hasan oğlu Ali
316-Hasan oğlu Ali
317-Hacıgaffar oğullarından Hasan oğlu Gaffar
318-Hacı Mustafa oğlu Ali
319-Hacı Mustafa oğlu Hasan
320-Hacı Mustafa oğlu İbrahim
321-Gödekmustafaoğullarından Hacı Mustafa oğlu Mehmet
322-Hacı Mümin oğlu Mehmet
323-Hacıçavuşoğullarından Hacı Süleyman oğlu Durmuş
324-Hacı Süleyman oğlu Mustafa
325-Ebuzadeoğullarından Hafız Abdullah Ali
326-Karaahmetoğullarından Hacı Hasan oğlu Ahmet
327-Hacı Hasan oğlu Mustafa
328-Yamalıoğullarından Hacı Hasan oğlu Mustafa Rifat
329-Korukoğullarından Hacı Hızır oğlu Osman
330-Hacıhasanoğullarından Hacı Hüseyin oğlu Emin
331-Hacı Kahya oğlu Habip
332-Hacı Kemal oğlu Kerim
333-Hacımahmutoğullarından Hacı Mehmet oğlu Ahmet
334-Hacı Mehmet oğlu Ahmet Kamil
335-Hacı Mehmet oğlu Hacı Ali
336-Uzun oğullarından Süleyman oğlu Hacı
337-Hacı Mehmet oğlu Kamil
338-Hacidedeoğullarından Hacı Mehmet oğlu Mehmet
339-İmamoğullarından Mustafa oğlu Durmuş Ali
340-Basmacioğullarından Mustafa oğlu Feyzullah
341-Mustafa oğlu Feyzullah
342-İmamoğullarından Abdülkerim oğlu Mehmet
343-Fellahoğullarından Abdülkerim oğlu Veli

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

MERKEZİ İLÇESİ ŞEHİTLERİ

- 1-Ali oğlu Veli
- 2-Ali Mevlüt oğlu Hasan
- 3-Bekirbaşoğullarından Bekir oğlu Abdullah
- 4-Yörükuzunoğullarından Hacı Ali Hüseyin
- 5-Bekir oğlu Mehmet
- 6-Bolacalıoğullarından Durmuş oğlu Ali
- 7-Hasanoğullarından Durmuş oğlu Hasan
- 8-Hacimehmetoğullarından Ali oğlu Mehmet
- 9-Araklıoğullarından Ali oğlu Mehmet
- 10-Molla Abdurrahman Oğullarından Ali oğlu Molla
- 11-Mehmetkahyaoğullarından Muhsin oğlu Mustafa
- 12-Muin oğlu Hüseyin
- 13-Murat oğlu Ahmet
- 14-Mehmet oğlu Mustafa
- 15-Mehmet oğlu Mustafa
- 16-Mehmet oğlu Mustafa
- 17-Bekiroğullarından Ali oğlu Osman
- 18-Ali oğlu Ömer
- 19-Ali oğlu İsmail
- 20-Musa oğlu Bekir
- 21-Musa oğlu İbrahim
- 22-Memiş oğlu Mehmet
- 23-Bekir oğlu Mehmet
- 24-Mehmet oğlu Hüseyin
- 25-Mehmet oğlu Halil
- 26-Ali oğlu Mehmet
- 27-Ali oğlu Mehmet
- 28-Ali oğlu Abdullah
- 29-Ali oğlu Ahmet
- 30-Ali oğlu Ali
- 31-Ali oğlu Bekir
- 32-Mehmet oğlu Hasan
- 33-Mehmet oğlu Hasan
- 34-Mehmet oğlu Hasan
- 35-Hasanoğullarından Ali oğlu Bekir
- 36-Resil Kahyanın Mehmetin oğlu Durmuş Ali
- 37-Alemardoğullarından Ahmet oğlu Mehmet
- 38-Ahmet oğlu Memiş
- 39-Hasanpaşaoğullarından Ahmet oğlu

- Mustafa
- 40-Sarıosmanoğullarından Ahmet oğlu Mustafa
- 41-Mehmet oğlu Abdullah
- 42-Mehmet oğlu Ahmet
- 43-Gökşenoğullarından Mehmet oğlu Ali
- 44-Ahmet oğlu Nebi
- 45-Elvancıoğullarından Ahmet oğlu Hüseyin
- 46-Ahmet oğlu İbrahim
- 47-Kerim oğlu Ali
- 48-Kerim oğlu Ali
- 49-Mustafa Kerim oğlu Mustafa
- 50-Musaoğullarından Ahmet oğlu İbrahim
- 51-Ahmet oğlu Mehmet
- 52-Ahmet oğlu Mehmet
- 53-İmamogullarından Abidin oğlu Hüseyin
- 54-Ahmet oğlu Abdurrahman
- 55-Serseriogullarından Ahmet oğlu Ali
- 56-Mahmut oğlu Ahmet
- 57-Alanyalıoğullarından Mahmut oğlu Koca Yusuf
- 58-İsa oğlu Hüseyin
- 59-Akmollaoğullarından Abdullah oğlu Aziz
- 60-Hacimustafaoğullarından Abdullah oğlu Hüseyin
- 61-Abdullah oğlu İsmail
- 62-İsa oğlu Musa
- 63-Çomanogullarından İshak oğlu İbrahim
- 64-Sarıahmetoğullarından İsmail oğlu Ahmet
- 65-Hüseyin oğlu Cuma
- 66-Hüseyin oğlu Halil
- 67-Hüseyin oğlu İbrahim
- 68-İsmail oğlu Mehmet
- 69-İsmail oğlu Mustafa
- 70-İbrahim oğlu Mustafa
- 71-İbrahim oğlu Mustafa
- 72-Hüseyin oğlu Mehmet
- 73-Hüseyin oğlu Mehmet
- 74-Hüseyin oğlu Ali
- 75-İbrahim oğlu Osman
- 76-Alanyalı Mehmet oğlu Yusuf Hüseyin
- 77-Hüseyin İpek oğlu Mustafa
- 78-İbrahim oğlu Dursun
- 79-İbrahim oğlu Halil
- 80-Ramazan oğlu Mehmet
- 81-Hüseyin oğlu Ali
- 82-Çakalahmetoğullarından Hasan oğlu

KARAMAN İLİ VE İLÇELERİ ŞEHİT LİSTESİ

83-Hasan oğlu Hasan Hüseyin
84-Recep oğlu Mehmet
85-Adlaogullarından Salih oğlu Ahmet
86-Salih oğlu Ömer
87-Kofratoğullarından Hasan oğlu Abdurrahman
88-Gökibrahimoğullarından Hasan oğlu Ahmet
89-Hacı Mestan oğlu Ahmet
90-Salih oğlu Şerif
91-Osman oğlu Recep
92-Osman Çavuş oğlu Mehmet
93-Hacı Molla oğlu Hüseyin
94-Halil oğlu Ahmet
95-Hacı Halil Mevlüt
96-Nebi Kerimoğullarından Nebi oğlu İbrahim
97-Osman oğlu Bektaş
98-Osman oğlu İbrahim
99-Hacı Himmet oğlu Hacı Mustafa
100-Mustafa oğlu Ömer Ali
101-Mustafa oğlu Hüseyin
102-Mustafa oğlu Kadir
103-Mustafa oğlu Ahmet
104-Mustafa oğlu Ali
105-Mustafa oğlu Bekir
106-Mevlüt oğlu Ahmet
107-Mevlüt oğlu Bayram
108-Kansızogullarından Mevlüt oğlu Mustafa
109-Mehmet oğlu Osman
110-Mehmet oğlu Osman
111-Veli oğlu Ali
112-Karabaşogullarından Yahya oğlu Osman
113-Yusuf oğlu İsmail
114-Yusuf oğlu Mustafa

115-Çalıabdullahogullarından Süleyman oğlu Hasan
116-Süleyman oğlu İsmail
117-Süleyman oğlu İsmail
118-Süleyman oğlu İsmail
119-Süleyman oğlu Osman
120-Süleyman oğlu Abdurrahman
121-Süleyman oğlu Ahmet

KAZIMKARABEKİR İLÇESİ ŞEHİTLERİ

1-Hasan oğlu Recep
2-Hacı Hasan oğlu Hüseyin

SARVELİLER İLÇESİ ŞEHİTLERİ

1-İsmail Ağaoğullarından Ali oğlu Mustafa
2-İsmail Ağaoğullarından Ali oğlu İsmail
3-Ali oğlu Kerim
4-Abdullah oğlu Molla Hasan
5-Osmankahyaoğullarından Hüseyin oğlu Hüseyin
6-Hüseyin oğlu Ahmet
7-Mahmut oğlu Mustafa
8-Mevlütogullarından İbrahim oğlu Hüseyin
9-Bekiroğullarından Resul oğlu Abdullah
10-Nebi oğlu Mükremin
11-Hasan oğlu Kerim
12-Çataloğullarından Yusuf oğlu Ahmet
13-Yusuf oğlu Mehmet
14-Yusuf oğlu Yusuf

NOT: Karaman il ve ilçelerimizden Birinci Dünya Savaşı, İstiklal Savaşı, Balkan Savaşı, Osmanlı Rus Savaşlarında şehit olan askerlerimiz ile ilgili özet bilgiye yer verilmiştir. Ayrıntılı bilgi İlim, Kültür ve Tarih Araştırmaları Merkezi(İKTAV) kütüphanesindeki kaynak eserlerde yer almaktadır. .

www.belgeselyayincilik.com

www.gebzegazetesi.com

belgeselyayincilik@gmail.com

